Europees Parlement
2024-2029

Commissie cultuur en onderwijs

2025/0359(COD)

6.3.2026

ADVIES

van de Commissie cultuur en onderwijs

aan de Commissie interne markt en consumentenbescherming en de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2024/1689 en (EU) 2018/1139 wat betreft vereenvoudiging van de uitvoering van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie (digitale omnibus inzake AI)
(COM(2025)0836 – C10-0304/2025 – 2025/0359(COD))

Rapporteur voor advies: Emma Rafowicz

PA_Legam

AMENDEMENTEN

De Commissie cultuur en onderwijs dient bij de Commissie interne markt en consumentenbescherming en de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken, als bevoegde commissies, het volgende in:

Amendement 1

Voorstel voor een verordening
Overweging 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(2 bis) Voor een doeltreffende uitvoering van Verordening (EU) 2024/1689 is het noodzakelijk dat de aanpassingen die worden doorgevoerd om de toepassing ervan in de praktijk te vergemakkelijken, geen afbreuk doen aan de duidelijkheid en toegankelijkheid van het regelgevingskader voor degenen die het moeten toepassen. Met name wanneer de verordening wordt toegepast op het gebied van onderwijs, cultuur en media, blijft een duidelijk begrip van de verplichtingen en waarborgen in verband met het gebruik van AI-systemen van essentieel belang om een doeltreffende en consistente toepassing ervan te waarborgen, waarbij bijzondere aandacht moet worden besteed aan rechthebbenden uit de culturele en creatieve sector. De maatregelen die bedoeld zijn om een tijdige en evenredige naleving van deze verordening te ondersteunen, moeten daarom blijven bijdragen aan de duidelijkheid en toegankelijkheid van de vereisten ervan, en zo bijdragen aan een weloverwogen gebruik van AI-systemen en vertrouwen in de toepassing van deze systemen.

Amendement 2

Voorstel voor een verordening
Overweging 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(3) Er zijn bijgevolg gerichte wijzigingen van Verordening (EU) 2024/1689 nodig om bepaalde uitdagingen op het gebied van uitvoering aan te pakken teneinde de doeltreffende toepassing van de desbetreffende regels te waarborgen.	(3) Er zijn bijgevolg gerichte wijzigingen van Verordening (EU) 2024/1689 nodig om bepaalde uitdagingen op het gebied van uitvoering aan te pakken teneinde de doeltreffende toepassing van de desbetreffende regels te waarborgen. ***Omdat AI-systemen steeds vaker worden gebruikt in het onderwijs en in de culturele en creatieve sectoren, moet rekening worden gehouden met de gevolgen die dat heeft voor leerprocessen, culturele expressie en mediapluralisme. Bij de toepassing van deze verordening moet daarom bijzondere aandacht worden besteed aan deze sectoren om een weloverwogen gebruik van AI te ondersteunen en het vertrouwen in de toepassing ervan te behouden. Op het gebied van onderwijs vereist dit met name waarborgen om er bij het gebruik van AI-systemen voor te zorgen dat de pedagogische autonomie behouden blijft, dat hoge gegevensbeschermingsnormen voor lerenden worden gegarandeerd en dat afhankelijkheid van door eigendomsrechten beschermde ecosystemen (insluitingseffect) wordt voorkomen.***

Amendement 3

Voorstel voor een verordening
Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(5) Het huidige artikel 4 van Verordening (EU) 2024/1689 schrijft alle aanbieders en gebruiksverantwoordelijken van AI-systemen voor de AI-geletterdheid van hun personeel te waarborgen. De ontwikkeling van AI-geletterdheid door middel van onderwijs, opleiding en een leven lang leren is van cruciaal belang om aanbieders, gebruiksverantwoordelijken	***Schrappen***

en andere betrokkenen van de nodige kennis te voorzien om onderbouwde beslissingen te nemen met betrekking tot de inzet van AI-systemen. Uit door belanghebbenden gedeelde ervaringen is echter gebleken dat voor de bevordering van AI-geletterdheid een uniforme oplossing niet geschikt is voor alle soorten aanbieders en gebruiksverantwoordelijken, waardoor een dergelijke horizontale verplichting niet effectief is om de doelstelling van deze bepaling te verwezenlijken. Daarnaast blijkt uit gegevens dat het opleggen van een dergelijke verplichting extra regeldruk met zich brengt, met name voor kleinere ondernemingen, terwijl AI-geletterdheid een strategische prioriteit moet vormen, ongeacht de verplichtingen op het gebied van regelgeving en mogelijke sancties. In het licht daarvan moet artikel 4 van Verordening (EU) 2024/1689 worden gewijzigd om de lidstaten en de Commissie te verplichten om, onverminderd hun respectieve bevoegdheden, aanbieders en gebruiksverantwoordelijken individueel, collectief en in samenwerking met relevante belanghebbenden aan te moedigen te zorgen voor een toereikend niveau van AI-geletterdheid bij hun personeel en andere personen die namens hen AI-systemen exploiteren en gebruiken, onder meer door opleidingsmogelijkheden aan te bieden, informatiebronnen te verstrekken en de uitwisseling van goede praktijken en andere juridisch niet-bindende initiatieven mogelijk te maken. De Europese raad voor artificiële intelligentie (European Artificial Intelligence Board — de "AI-board") zal zorgen voor een regelmatige uitwisseling tussen de Commissie en de lidstaten over dit onderwerp, terwijl de AI-toepassingsstrategie besprekingen met de bredere gemeenschap mogelijk zal maken. Deze wijziging doet geen afbreuk aan de bredere maatregelen die de Commissie en

de lidstaten nemen ter bevordering van AI-geletterdheid en -competenties voor de bredere bevolking, met inbegrip van lerenden, studenten en burgers van verschillende leeftijden, met name via onderwijs- en opleidingsstelsels.

Amendement 4

Voorstel voor een verordening
Overweging 5 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(5 bis) Het bevorderen van AI-geletterdheid speelt een belangrijke rol bij het ondersteunen van het begrip van burgers van AI en de impact ervan op de samenleving, met inbegrip van het bewustzijn van de kansen en risico's die aan AI verbonden zijn, met name het vermogen om algoritmische vooringenomenheid, discriminatie en de versterking van desinformatie te detecteren en te bestrijden, en draagt zo bij tot democratisch bestuur en publiek toezicht. In de praktijk wordt dit begrip bevorderd door middel van onderwijs, opleiding, bijscholings- en omscholingsprogramma's, alsook door middel van cultuur, mediawijsheid en initiatieven om de publieke bewustwording te vergroten. Deze bredere initiatieven vormen een aanvulling op de organisatorische maatregelen op het gebied van AI-geletterdheid die aanbieders en gebruiksverantwoordelijken van AI-systemen nemen voor hun personeel en andere personen die namens hen optreden. De lidstaten moeten daarom worden aangemoedigd om, in het kader van de bevordering van AI-geletterdheid, onderwijsaanbieders, culturele instellingen, mediaorganisaties en actoren uit het maatschappelijk middenveld bij hun activiteiten te betrekken, om ervoor te zorgen dat initiatieven op het gebied van

AI-geletterdheid toegankelijk en inclusief zijn en zijn afgestemd op verschillende doelgroepen en leeftijdsgroepen.

Amendement 5

Voorstel voor een verordening
Overweging 5 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(5 ter) AI-geletterdheid is, samen met mediawijsheid en digitale geletterdheid, vooral belangrijk voor kinderen en jongeren, die vaak vanaf jonge leeftijd worden blootgesteld aan AI-systemen zonder dat zij zich voldoende bewust zijn van de vooringenomenheid of de inaccurate of misleidende output van dergelijke systemen, en van de invloed die deze systemen kunnen hebben op het vertrouwen in informatie, de privacy en het vormen van opinies en gedrag. Maatregelen om deze vormen van geletterdheid te bevorderen, moeten kritisch denken, digitale autonomie en geïnformeerde besluitvorming ondersteunen en moeten op verschillende leeftijdscategorieën en leercontexten worden afgestemd.

Amendement 6

Voorstel voor een verordening
Overweging 5 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(5 quater) Artificiële intelligentie is steeds meer aanwezig in de digitale omgevingen die door kinderen en jongeren worden gebruikt, waaronder onderwijsplatformen, sociale media, onlinegames en culturele en creatieve platformen. Derhalve moet er bij de toepassing van Verordening (EU) 2024/1689 rekening worden gehouden

	met de manier waarop kinderen en jongeren omgaan met AI-systemen, en met hun specifieke behoefte aan bescherming en aan hun leeftijd aangepaste informatie.

Amendement 7

Voorstel voor een verordening
Overweging 6 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(6 bis) AI-systemen die beelden of video's van natuurlijke personen die seksueel expliciete handelingen stellen, of van hun intieme lichaamsdelen bewerken, manipuleren of artificieel genereren of die een persoon zonder diens toestemming ontkleden, berokkenen schade aan slachtoffers en schenden het grondrecht op waardigheid en privacy. Recente ontwikkelingen hebben aangetoond dat bepaalde AI-praktijken onverenigbaar zijn met het kader voor de grondrechten van de Unie. Het naakt afbeelden van vrouwen, het manipuleren van intieme beelden en het genereren van materiaal van seksueel misbruik van kinderen vormen duidelijke schendingen van de grondrechten en het recht van de Unie. Er blijft echter aanzienlijke rechtsonzekerheid bestaan over de vraag of op AI gebaseerde naaktapplicaties onder de AI-praktijken vallen die verboden zijn krachtens artikel 5 van Verordening (EU) 2024/1689. Krachtens artikel 112 van die verordening is de Commissie verplicht om jaarlijks te beoordelen of de lijst van verboden praktijken in artikel 5 en de lijst in bijlage III moeten worden gewijzigd, en om de uitkomst van die beoordeling aan het Europees Parlement en de Raad voor te leggen. De Commissie heeft de termijn voor de vorige beoordelingsperiode niet gehaald. Derhalve lijkt het passend te vermelden dat onder de verboden

	praktijken van artikel 5 ook het in de handel brengen, in gebruik stellen of gebruiken van een AI-systeem valt dat seksueel getinte audio, beelden en video's van personen kan genereren of manipuleren, waardoor het zonder toestemming delen van intiem of gemanipuleerd materiaal, zoals gedefinieerd in Richtlijn (EU) 2024/1385, wordt gefaciliteerd.

Amendement 8

Voorstel voor een verordening
Overweging 9

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(9) Om de naleving te stroomlijnen en de daarmee gepaard gaande kosten terug te dringen, mogen aanbieders van AI-systemen niet worden verplicht om AI-systemen als bedoeld in artikel 6, lid 3, van Verordening (EU) 2024/1689 te registreren in de in artikel 49, lid 2, van die verordening bedoelde EU-databank. Aangezien dergelijke systemen onder bepaalde voorwaarden niet als systemen met een hoog risico worden aangemerkt wanneer zij geen significant risico vormen voor de gezondheid, veiligheid of grondrechten van personen, zou het opleggen van registratievereisten een onevenredige regeldruk vormen. Een aanbieder die van mening is dat een AI-systeem geen hoog risico inhoudt volgens artikel 6, lid 3, blijft echter verplicht zijn beoordeling te documenteren voordat dat systeem in de handel wordt gebracht of in gebruik wordt gesteld. Deze beoordeling kan worden opgevraagd door de nationale bevoegde autoriteiten.	***Schrappen***

Amendement 9

Voorstel voor een verordening

Overweging 11 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(11 bis) Meer kansen bieden voor het testen onder reële omstandigheden kan innovatie bevorderen, maar mag er niet toe leiden dat kwetsbare groepen standaardtestpopulaties worden. Wanneer het testen onder reële omstandigheden betrekking heeft op voor gebruik in onderwijs en beroepsopleiding bedoelde AI-systemen of plaatsvindt in omgevingen waar het waarschijnlijk is dat minderjarigen ermee in contact komen, moet het plan voor testen onder reële omstandigheden voorzien in specifiek op de desbetreffende context afgestemde waarborgen, met inbegrip van duidelijke informatie voor de betrokken personen en een zinvolle betrokkenheid van de gebruiksverantwoordelijken, zoals scholen en andere organisaties van algemeen belang die verantwoordelijk zijn voor dergelijke omgevingen.

Amendement 10

Voorstel voor een verordening
Overweging 20

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(20) Om aanbieders van generatieve AI-systemen die onderworpen zijn aan de markeringsverplichtingen van artikel 50, lid 2, van Verordening (EU) 2024/1689 voldoende tijd te geven om hun praktijken binnen een redelijke termijn aan te passen zonder de markt te verstoren, is het passend een overgangsperiode van zes maanden in te voeren voor aanbieders die hun systemen reeds vóór 2 augustus 2026 in de handel hebben gebracht.	***Schrappen***

Amendement 11

Voorstel voor een verordening
Overweging 21

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(21) Om aanbieders van AI-systemen met een hoog risico voldoende tijd te bieden en de toepasselijke regels te verduidelijken voor de AI-systemen die reeds in de handel zijn gebracht of in gebruik zijn gesteld vóór de datum van toepassing van de desbetreffende bepalingen van Verordening (EU) 2024/1689, is het passend de toepassing van een respijtperiode als bedoeld in artikel 111, lid 2, van die verordening, te verduidelijken. De respijtperiode als bedoeld in artikel 111, lid 2, moet van toepassing zijn op soorten en modellen van AI-systemen die reeds in de handel zijn gebracht. Dit betekent dat indien ten minste één individuele eenheid van het AI-systeem met een hoog risico vóór de in artikel 111, lid 2, vermelde datum rechtmatig in de handel is gebracht of in gebruik is gesteld, voor andere individuele eenheden van hetzelfde type en model van het AI-systeem met een hoog risico de in artikel 111, lid 2, bedoelde respijtperiode geldt en zij dus verder in de handel mogen worden gebracht, op de markt van de Unie mogen worden aangeboden of in gebruik mogen worden gesteld zonder aanvullende verplichtingen, vereisten of een verplichte aanvullende certificering, zolang het ontwerp van dat AI-systeem met een hoog risico ongewijzigd blijft. Voor de toepassing van de in artikel 111, lid 2, bedoelde respijtperiode is de datum waarop de eerste eenheid van dat type en model van een AI-systeem met een hoog risico voor het eerst in de Unie in de handel is gebracht of in gebruik is gesteld, de beslissende factor. Bij een significante wijziging in het ontwerp van dat AI-	***Schrappen***

systeem na de in artikel 111, lid 2, vermelde datum moet de aanbieder ertoe worden verplicht volledig te voldoen aan alle relevante bepalingen van deze verordening die van toepassing zijn op AI-systemen met een hoog risico, met inbegrip van de eisen inzake conformiteitsbeoordelingen.

Amendement 12

Voorstel voor een verordening
Overweging 22

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(22) Artikel 113 van Verordening (EU) 2024/1689 bevat de data van inwerkingtreding en toepassing van die verordening, en hierin wordt meer in het bijzonder de datum van toepassing van 2 augustus 2026 vermeld. Wat betreft de in hoofdstuk III, afdelingen 1, 2 en 3, van Verordening (EU) 2024/1689 vastgestelde verplichtingen in verband met AI-systemen met een hoog risico, hebben de vertraagde beschikbaarheid van normen, gemeenschappelijke specificaties en alternatieve richtsnoeren en de uitgestelde oprichting van nationale bevoegde autoriteiten, uitdagingen tot gevolg die de daadwerkelijke toepassing van die verplichtingen in gevaar brengen en het risico met zich brengen dat de uitvoeringskosten aanzienlijk zullen toenemen op een wijze die het handhaven van de oorspronkelijke toepassingsdatum ervan, te weten 2 augustus 2026, niet rechtvaardigt. De ervaring heeft geleerd dat het passend is een mechanisme in te voeren waarbij de datum van toepassing wordt gekoppeld aan de beschikbaarheid van maatregelen ter ondersteuning van de naleving van de voorschriften van hoofdstuk III, waaronder geharmoniseerde normen,	***Schrappen***

gemeenschappelijke specificaties en richtsnoeren van de Commissie. Dit moet door de Commissie bij besluit worden bevestigd, waarna de verplichtingen inzake de regels met betrekking tot AI-systemen met een hoog risico na zes maanden van toepassing moeten worden voor AI-systemen die overeenkomstig artikel 6, lid 2, en bijlage III als AI-systemen met een hoog risico zijn ingedeeld, en na twaalf maanden voor AI-systemen die overeenkomstig artikel 6, lid 1, en bijlage I bij Verordening (EU) 2024/1689 als AI-systemen met een hoog risico zijn ingedeeld. Deze flexibiliteit mag echter alleen worden verlengd tot en met 2 december 2027 voor AI-systemen die overeenkomstig artikel 6, lid 2, en bijlage III als AI-systemen met een hoog risico zijn ingedeeld, en tot en met 2 augustus 2028 voor AI-systemen die overeenkomstig artikel 6, lid 1, en bijlage I bij die verordening als AI-systemen met een hoog risico zijn ingedeeld, op welke data die regels in elk geval van toepassing moeten worden. Het onderscheid tussen de datum van toepassing van de regels met betrekking tot AI-systemen die overeenkomstig artikel 6, lid 2, en bijlage III, en artikel 6, lid 1, en bijlage I bij die verordening als AI-systemen met een hoog risico zijn ingedeeld, is in overeenstemming met het verschil tussen de initiële toepassingsdata als bedoeld in Verordening (EU) 2024/1689, en heeft tot doel de nodige tijd te bieden voor de aanpassing en de uitvoering van de overeenkomstige verplichtingen.

Amendement 13

Voorstel voor een verordening
Overweging 23

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(23) In het licht van de doelstelling om de uitvoeringsproblemen voor burgers, bedrijven en overheidsdiensten terug te dringen, is het van essentieel belang om geharmoniseerde voorwaarden voor de uitvoering van bepaalde regels alleen vast te stellen voor zover dat strikt noodzakelijk is. Daartoe is het passend bepaalde aan de Commissie verleende bevoegdheden om dergelijke geharmoniseerde voorwaarden door middel van uitvoeringshandelingen vast te stellen, te schrappen in gevallen waarin niet aan die voorwaarden wordt voldaan. Verordening (EU) 2024/1689 moet derhalve worden gewijzigd om de bij artikel 50, lid 7, artikel 56, lid 6, en artikel 72, lid 3, van die verordening aan de Commissie verleende bevoegdheden om uitvoeringshandelingen vast te stellen, te schrappen. Het schrappen van de bevoegdheid tot het vaststellen van een geharmoniseerd model voor een plan voor monitoring na het in de handel brengen uit hoofde van artikel 72, lid 3, van Verordening (EU) 2024/1689, heeft als bijkomend voordeel dat het aanbieders van AI-systemen met een hoog risico meer flexibiliteit zal bieden om een systeem voor monitoring na het in de handel brengen in te voeren dat is toegesneden op hun organisatie. Tegelijkertijd moet de Commissie, gezien de noodzaak om duidelijkheid te verschaffen over de wijze waarop aanbieders van AI-systemen met een hoog risico aan de eisen moeten voldoen, worden verplicht richtsnoeren te publiceren.	(23) In het licht van de doelstelling om de uitvoeringsproblemen voor burgers, bedrijven en overheidsdiensten terug te dringen, is het van essentieel belang om geharmoniseerde voorwaarden voor de uitvoering van bepaalde regels alleen vast te stellen voor zover dat strikt noodzakelijk is. Daartoe is het passend bepaalde aan de Commissie verleende bevoegdheden om dergelijke geharmoniseerde voorwaarden door middel van uitvoeringshandelingen vast te stellen, te schrappen in gevallen waarin niet aan die voorwaarden wordt voldaan. Verordening (EU) 2024/1689 moet derhalve worden gewijzigd om de bij artikel 50, lid 7, artikel 56, lid 6, en artikel 72, lid 3, van die verordening aan de Commissie verleende bevoegdheden om uitvoeringshandelingen vast te stellen, te schrappen. Het schrappen van de bevoegdheid tot het vaststellen van een geharmoniseerd model voor een plan voor monitoring na het in de handel brengen uit hoofde van artikel 72, lid 3, van Verordening (EU) 2024/1689, heeft als bijkomend voordeel dat het aanbieders van AI-systemen met een hoog risico meer flexibiliteit zal bieden om een systeem voor monitoring na het in de handel brengen in te voeren dat is toegesneden op hun organisatie. Tegelijkertijd moet de Commissie, gezien de noodzaak om duidelijkheid te verschaffen over de wijze waarop aanbieders van AI-systemen met een hoog risico aan de eisen moeten voldoen, worden verplicht richtsnoeren te publiceren. ***In dat verband moeten gedragscodes die door het AI-bureau overeenkomstig artikel 50, lid 7, worden aangemoedigd, waar relevant richtsnoeren bieden voor de wijze waarop op evenredige wijze kan worden gezorgd voor passende gebruikersinformatie en bewustmaking, ook in situaties waarin AI-systemen minder risico's inhouden, met name in onderwijs en opleiding, media-***

	en informatiediensten, culturele en creatieve activiteiten of de verlening van openbare diensten.

Amendement 14

Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – alinea 1 – punt 4
Verordening (EU) 2024/1689
Artikel 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
4) Artikel 4 wordt vervangen door:	***Schrappen***
"Artikel 4	
AI-geletterdheid	
De Commissie en de lidstaten sporen aanbieders en gebruiksverantwoordelijken van AI-systemen aan maatregelen te nemen om te zorgen voor een toereikend niveau van AI-geletterdheid bij hun personeel en andere personen die namens hen AI-systemen exploiteren en gebruiken, en houden daarbij rekening met hun technische kennis, ervaring, niveau van onderwijs en opleiding en de context waarin de AI-systemen zullen worden gebruikt, evenals met de personen of groepen personen ten aanzien van wie de AI-systemen zullen worden gebruikt.";	

Amendement 15

Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – alinea 1 – punt 5
Verordening (EU) 2024/1689
Artikel 4 bis – lid 1 – punt f bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	f bis) uitsluitend voor het opsporen en corrigeren van algoritmische vooringenomenheid die van invloed kan zijn op mediapluralisme en diversiteit van

informatie, mogen aanbieders van AI-systemen met een hoog risico die in het media-ecosysteem worden gebruikt, in uitzonderlijke en strikt beperkte omstandigheden bijzondere categorieën persoonsgegevens verwerken, mits:

i) dergelijke verwerking absoluut noodzakelijk is en niet op effectieve wijze kan worden verwezenlijkt door gebruik te maken van geanonimiseerde, geaggregeerde of synthetische gegevens;

ii) de verwerking beperkt blijft op het gebied van reikwijdte, duur en toegang en niet leidt tot de identificatie, profilering of categorisering van individuele gebruikers;

iii) er geen conclusies worden getrokken met betrekking tot de politieke opinie, geloofsovertuiging of andere beschermde eigenschappen van natuurlijke personen;

iv) er passende technische en organisatorische maatregelen worden genomen overeenkomstig de gegevensbeschermingswetgeving van de Unie om vertrouwelijkheid, veiligheid en verantwoordingsplicht te garanderen;

v) de persoonsgegevens onverwijld worden verwijderd zodra de vooringenomenheid is opgespoord en gecorrigeerd;

vi) gebruikers op duidelijke en toegankelijke wijze wordt meegedeeld dat hun persoonsgegevens in uitzonderlijke omstandigheden en uitsluitend om algoritmische vooringenomenheid op te sporen en te corrigeren kunnen worden verwerkt, en informatie krijgen over de reikwijdte en waarborgen van dergelijke verwerking en de rechten die erbij in acht moeten worden genomen.

Amendement 16

Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – alinea 1 – punt 5
Verordening (EU) 2024/1689

Artikel 4 bis – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	2 bis. Het is uitdrukkelijk verboden om de persoonsgegevens van kinderen te verzamelen, verwerken of op enige andere wijze te gebruiken.

Amendement 17

Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – alinea 1 – punt 5 bis (nieuw)
Verordening (EU) 2024/1689
Artikel 5 – lid 1 – punt h bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	5 bis) Aan artikel 5, lid 1, wordt het volgende punt toegevoegd:
	"h bis) het in de handel brengen, in gebruik stellen of gebruiken van een AI-systeem dat beelden of video's kan bewerken, manipuleren of artificieel genereren, teneinde seksueel expliciete handelingen of intieme lichaamsdelen van een natuurlijke persoon weer te geven, of dat een persoon zonder diens toestemming ontkleedt en het zonder toestemming delen van intiem of gemanipuleerd materiaal, zoals gedefinieerd in artikel 5 van Richtlijn (EU) 2024/1385, kan faciliteren[1 bis]. ".
	[1 bis] Richtlijn (EU) 2024/1385 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (PB L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj) .

Amendement 18

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 – alinea 1 – punt 6
Verordening (EU) 2024/1689
Artikel 6 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
6) in artikel 6 wordt lid 4 vervangen door:	***Schrappen***
"4. Een aanbieder die van mening is dat een in bijlage III bedoeld AI-systeem geen hoog risico inhoudt, documenteert zijn beoordeling voordat dat systeem in de handel wordt gebracht of in gebruik wordt gesteld. Op verzoek van de nationale bevoegde autoriteiten verstrekt de aanbieder de documentatie van de beoordeling.";	

Amendement 19

Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – alinea 1 – punt 14
Verordening (EU) 2024/1689
Artikel 49 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
14) in artikel 49 wordt lid 2 geschrapt;	***Schrappen***

Amendement 20

Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – alinea 1 – punt 15
Verordening (EU) 2024/1689
Artikel 50 – lid 7

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
7. Het AI-bureau stimuleert en faciliteert de opstelling van praktijkcodes op het niveau van de Unie om de doeltreffende uitvoering van de verplichtingen met betrekking tot de opsporing, de markering en het labelen van kunstmatig gegenereerde of bewerkte content te vergemakkelijken. De Commissie kan ***nagaan of de naleving van***	7. Het AI-bureau stimuleert en faciliteert de opstelling van praktijkcodes op het niveau van de Unie om de doeltreffende uitvoering van de verplichtingen met betrekking tot de opsporing, de markering en het labelen van kunstmatig gegenereerde of bewerkte content te vergemakkelijken. De Commissie kan ***uitvoeringshandelingen***

die praktijkcodes ***toereikend is om te voldoen aan de in lid 2 bedoelde verplichting,*** overeenkomstig de ***in*** artikel 56, lid 6, ***eerste alinea, uiteengezette procedure***. Indien zij de code ontoereikend acht, kan de Commissie volgens de onderzoeksprocedure van artikel 98, lid 2, een uitvoeringshandeling vaststellen waarin gemeenschappelijke regels voor de uitvoering van die verplichtingen worden gespecificeerd.	***vaststellen om*** die praktijkcodes overeenkomstig de ***procedure van*** artikel 56, lid 6, ***goed te keuren***. Indien zij de code ontoereikend acht, kan de Commissie volgens de onderzoeksprocedure van artikel 98, lid 2, een uitvoeringshandeling vaststellen waarin gemeenschappelijke regels voor de uitvoering van die verplichtingen worden gespecificeerd. ***In die praktijkcodes wordt, waar van toepassing, aangegeven hoe op evenredige wijze kan worden gezorgd voor passende voorlichting en bewustmaking van gebruikers, ook in gevallen waarin AI-systemen als minder risicovol worden beschouwd, met name bij gebruik in onderwijs en opleiding, media- en informatiediensten, culturele en creatieve activiteiten, of bij de verlening van openbare diensten.***

Amendement 21

Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – alinea 1 – punt 16
Verordening (EU) 2024/1689
Artikel 56 – lid 6 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
6. ***De Commissie*** en de AI-board monitoren en evalueren regelmatig of de deelnemers de doelstellingen van de praktijkcodes verwezenlijken en bijdragen aan de correcte toepassing van deze verordening. ***De Commissie beoordeelt*** of de praktijkcodes betrekking hebben op de verplichtingen van de artikelen 53 en 55, ***monitort en evalueert*** regelmatig of de doelstellingen daarvan worden verwezenlijkt, en ***houdt*** hierbij ten volle rekening met het advies van de AI-board. ***De Commissie maakt haar*** beoordeling of de praktijkcodes toereikend zijn bekend.	6. ***Het AI-bureau*** en de AI-board monitoren en evalueren regelmatig of de deelnemers de doelstellingen van de praktijkcodes verwezenlijken en bijdragen aan de correcte toepassing van deze verordening. ***Het AI-bureau en de AI-board beoordelen*** of de praktijkcodes betrekking hebben op de verplichtingen van de artikelen 53 en 55, ***monitoren en evalueren*** regelmatig of de doelstellingen daarvan worden verwezenlijkt, en ***houden*** hierbij ten volle rekening met het advies van de AI-board. ***Zij maken hun*** beoordeling of de praktijkcodes toereikend zijn bekend.

Motivering

Dit amendement is bedoeld om ervoor te zorgen dat de monitoring, evaluatie en openbaarmaking van de toereikendheid van de praktijkcodes volledig in overeenstemming zijn met de in deze verordening vastgelegde governanceregelingen. Door deze verantwoordelijkheden toe te vertrouwen aan het AI-bureau en de AI-board, wordt toezicht een taak voor de instanties die specifiek bevoegd zijn voor technisch toezicht. Deze rol opnieuw toevertrouwen aan de AI-board is bovendien noodzakelijk om een passend institutioneel evenwicht te bewaren.

Amendement 22

Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – alinea 1 – punt 23
Verordening (EU) 2024/1689
Artikel 70 – lid 8

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
8. Nationale bevoegde autoriteiten kunnen begeleiding bij en advies over de uitvoering van deze verordening verstrekken, met name aan kleine midcapondernemingen en kleine en middelgrote ondernemingen, met inbegrip van start-ups, rekening houdend met de begeleiding en het advies van de AI-board en, indien nodig, de Commissie. Wanneer nationale bevoegde autoriteiten van plan zijn te voorzien in begeleiding en advies ten aanzien van een AI-systeem op gebieden die onder ander Unierecht vallen, worden in voorkomend geval de nationale bevoegde autoriteiten onder dat Unierecht geraadpleegd.	8. Nationale bevoegde autoriteiten kunnen begeleiding bij en advies over de uitvoering van deze verordening verstrekken, met name aan kleine midcapondernemingen en kleine en middelgrote ondernemingen, met inbegrip van start-ups, ***en waar relevant ook aan gebruiksverantwoordelijken in de overheidssector, met inbegrip van lokale overheidsinstanties en door de overheid gefinancierde onderwijs-, opleidings- en culturele instellingen,*** rekening houdend met de begeleiding en het advies van de AI-board en, indien nodig, de Commissie. Wanneer nationale bevoegde autoriteiten van plan zijn te voorzien in begeleiding en advies ten aanzien van een AI-systeem op gebieden die onder ander Unierecht vallen, ***zoals gegevensbescherming, consumentenbescherming en audiovisuele mediadiensten,*** worden in voorkomend geval de nationale bevoegde autoriteiten onder dat Unierecht geraadpleegd.

Amendement 23

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 – alinea 1 – punt 24
Verordening (EU) 2024/1689
Artikel 72 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
3. Het systeem voor monitoring na het in de handel brengen is gebaseerd op een plan voor monitoring na het in de handel brengen. Het plan voor monitoring na het in de handel brengen maakt deel uit van de in bijlage IV bedoelde technische documentatie. De Commissie stelt richtsnoeren vast voor het plan voor monitoring na het in de handel brengen.	3. Het systeem voor monitoring na het in de handel brengen is gebaseerd op een plan voor monitoring na het in de handel brengen. Het plan voor monitoring na het in de handel brengen maakt deel uit van de in bijlage IV bedoelde technische documentatie. De Commissie stelt richtsnoeren vast voor het plan voor monitoring na het in de handel brengen***, met inbegrip van praktische voorbeelden voor in onderwijs en beroepsopleiding en andere openbare diensten gebruikte AI-systemen met een hoog risico, en voor monitoringindicatoren die kunnen wijzen op negatieve effecten voor de grondrechten, met inbegrip van discriminerende resultaten***.

Amendement 24

Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – alinea 1 – punt 27
Verordening (EU) 2024/1689
Artikel 95 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
4. Het AI-bureau en de lidstaten houden rekening met de specifieke belangen en behoeften van kleine midcapondernemingen en kleine en middelgrote ondernemingen, waaronder start-ups, bij het stimuleren en faciliteren van het opstellen van gedragscodes.	4. Het AI-bureau en de lidstaten houden rekening met de specifieke belangen en behoeften van kleine midcapondernemingen en kleine en middelgrote ondernemingen, waaronder start-ups, ***alsook met de operationele behoeften van lokale overheidsinstanties en organisaties van algemeen belang, met inbegrip van onderwijs-, opleidings- en culturele instellingen, wanneer wordt verwacht dat zij dergelijke codes zullen gebruiken of er baat zullen bij hebben,*** bij het stimuleren en faciliteren van het opstellen van gedragscodes.

Amendement 25

Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – alinea 1 – punt 28
Verordening (EU) 2024/1689
Artikel 96 – lid 1 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
Bij het uitvaardigen van dergelijke richtsnoeren besteedt de Commissie bijzondere aandacht aan de behoeften van kleine midcapondernemingen en kleine en middelgrote ondernemingen, met inbegrip van start-ups, lokale overheidsinstanties en sectoren die het waarschijnlijkst door deze verordening zullen worden beïnvloed.	Bij het uitvaardigen van dergelijke richtsnoeren besteedt de Commissie bijzondere aandacht aan de behoeften van kleine midcapondernemingen en kleine en middelgrote ondernemingen, met inbegrip van start-ups, lokale overheidsinstanties en sectoren die het waarschijnlijkst door deze verordening zullen worden beïnvloed***, met inbegrip van onderwijs en beroepsopleiding, culturele en creatieve activiteiten en media- en informatiediensten***.

Amendement 26

Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – alinea 1 – punt 30 – a
Verordening (EU) 2024/1689
Artikel 111 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
2. Onverminderd de toepassing van artikel 5 als bedoeld in artikel 113, derde alinea, punt a), is deze verordening alleen van toepassing op ***operatoren*** van AI-systemen met een hoog risico, met uitzondering van de in lid 1 bedoelde systemen, die vóór de in hoofdstuk III vermelde datum van toepassing in de handel zijn gebracht of in gebruik zijn gesteld en voldoen aan de in artikel 113 bedoelde verplichtingen, indien die systemen vanaf die datum aanzienlijke wijzigingen in hun ontwerp ondergaan. In ieder geval ondernemen de aanbieders en gebruiksverantwoordelijken van AI-systemen met een hoog risico die bedoeld zijn om door overheidsinstanties te worden	2. Onverminderd de toepassing van artikel 5 als bedoeld in artikel 113, derde alinea, punt a), is deze verordening alleen van toepassing op ***gebruiksverantwoordelijken en aanbieders*** van AI-systemen met een hoog risico, met uitzondering van de in lid 1 bedoelde systemen, die vóór de in hoofdstuk III vermelde datum van toepassing in de handel zijn gebracht of in gebruik zijn gesteld en voldoen aan de in artikel 113 bedoelde verplichtingen, indien die systemen vanaf die datum aanzienlijke wijzigingen in hun ontwerp ondergaan. In ieder geval ondernemen de aanbieders en gebruiksverantwoordelijken van AI-systemen met een hoog risico die bedoeld

gebruikt, de nodige stappen om uiterlijk op 2 augustus 2030 aan de eisen en verplichtingen van deze verordening te voldoen.	zijn om door overheidsinstanties te worden gebruikt, de nodige stappen om uiterlijk op 2 augustus 2030 aan de eisen en verplichtingen van deze verordening te voldoen.

Amendement 27

Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – alinea 1 – punt 30 – b
Verordening (EU) 2024/1689
Artikel 111 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
b) het volgende lid 4 wordt toegevoegd:	***Schrappen***
"4. Aanbieders van AI-systemen, met inbegrip van AI-systemen voor algemene doeleinden, die synthetische audio-, beeld-, video- of tekstinhoud genereren, en vóór 2 augustus 2026 in de handel zijn gebracht, nemen de nodige stappen om uiterlijk op 2 februari 2027 aan de verplichtingen uit hoofde van artikel 50, lid 2, te voldoen.";	

Amendement 28

Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – alinea 1 – punt 31
Verordening (EU) 2024/1689
Artikel 113

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
31) Artikel 113 wordt als volgt gewijzigd:	***Schrappen***
a) aan de derde alinea wordt punt d) toegevoegd:	
"d) hoofdstuk III, de afdelingen 1, 2 en 3, worden van toepassing na de vaststelling van een besluit van de Commissie waarmee wordt bevestigd dat	

er vanaf onderstaande data passende maatregelen beschikbaar zijn ter ondersteuning van de naleving van hoofdstuk III:

i) 6 maanden na de vaststelling van dat besluit voor wat betreft AI-systemen die overeenkomstig artikel 6, lid 2, en bijlage III als AI-systemen met een hoog risico zijn aangemerkt, en

ii) 12 maanden na de vaststelling van dat besluit voor wat betreft AI-systemen die overeenkomstig artikel 6, lid 1, en bijlage I als AI-systemen met een hoog risico zijn aangemerkt.

Indien er geen besluit wordt vastgesteld in de zin van de eerste alinea, of indien onderstaande data vóór de vaststelling van dat besluit vallen, is hoofdstuk III, de afdelingen 1, 2 en 3, van toepassing:

i) op 2 december 2027 voor wat betreft AI-systemen die overeenkomstig artikel 6, lid 2, en bijlage III als AI-systemen met een hoog risico zijn aangemerkt, en

ii) op 2 augustus 2028 voor wat betreft AI-systemen die overeenkomstig artikel 6, lid 1, en bijlage I als AI-systemen met een hoog risico zijn aangemerkt.";

b) aan de derde alinea wordt punt e) toegevoegd:

"e) De artikelen 102 tot en met 110 zijn van toepassing vanaf [the date of entry into application of this Regulation].";

Amendement 29

Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – alinea 1 – punt 32

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
32) in bijlage VIII wordt deel B geschrapt;	***Schrappen***

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

De rapporteur voor advies verklaart onder haar exclusieve verantwoordelijkheid geen input in het advies te hebben opgenomen van belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[1] vallen of van vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades, die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.

[1] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Wijziging van de Verordeningen (EU) 2024/1689 en (EU) 2018/1139 wat betreft vereenvoudiging van de uitvoering van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie (digitale omnibus inzake AI)
Document- en procedurenummers	COM(2025)0836 – C10-0304/2025 – 2025/0359(COD)
Verantwoordelijke commissie(s) Datum bekendmaking	IMCO LIBE 19.1.2026 19.1.2026
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	CULT 19.1.2026
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Emma Rafowicz 20.1.2026
Artikel 59 – Gezamenlijke commissieprocedure Datum bekendmaking	19.1.2026
Behandeling in de commissie	9.2.2026
Datum goedkeuring	5.3.2026
Uitslag eindstemming	+: 18 –: 0 0: 3

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

18	+
NI	Nikolaos Anadiotis
PPE	Maravillas Abadía Jover, Niels Geuking, Eleonora Meleti, Matej Tonin, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
Renew	Laurence Farreng, Hristo Petrov, Brigitte van den Berg
S&D	Maria Guzenina, Nikos Papandreou, Emma Rafowicz, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek
The Left	Carolina Morace
Verts/ALE	Diana Riba i Giner, Nela Riehl

0	-

3	0
ECR	Ivaylo Valchev
ESN	Irmhild Boßdorf
PfE	Catherine Griset

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding(en)